

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

XXXVI. Differentia 9. Iure civili licitum est contrahentibus invicem decipere
usque ad dimidium justii pretii:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

*Iure civili licitum est contrahentibus invicem decipere usque ad dimidium
justi pretii: 1. In causa, ff. de minor. Iure Canonico Ecclesia vitata
fraude ac deceptione contenta esse justo pretio debet, c. Hoc jus
10. q. 2. Bartol. 66. Ioann. Bapt. à S. Blasio 105.*

Pomponii effectum est in l. cit. In causa, in emptionis & venditionis precio naturaliter licere contrahentibus se circumvenire. Vbi gloss. Gottofredi naturaliter, id est, iure gentium: quia natura, seu affectus contrahentium est, ut velint in emendo, & vendendo lucrum aliquod facere. Hæc tamen circumscriptio, cujus hic mentio fit, non est dolus, sed prudentia, & industria, quædam œconomica, studiumque aliquod rei familiaris augendæ. Eodem pertinet lex 2. c. de rescind. vendit. Rem majoris pretii, si tu vel pater tuus minoris distaxerit, humanum est, ut vel pretium te restituente emptoribus fundum venundatum recipias, vel si emptor elegerit, quod deest, justo pretio recipias. Minus autem pretium esse videtur, si nec dimidia pars pretii soluta est. Sed idemne emptori liceat, repetere videlicet, in quo supra dimidium læsus est, ambigitur? æquitas suadet licere: imò huic potius quàm venditori succurrendum videtur, qui potest, & debet rerum suarum justum pretium nosse, l. 1. §. 13. ff. Si quid in fraudem patroni factum sit, & DD. apud Barbof. multi id sentiunt c. Dilecti, de

empt. & vend. Præclare Everh. Bromby in Centur. 2. assert. 52. Malè, inquit, dicitur peritè ex citatis leg. colligitur, quòd dolum, & deceptionem permittant, cum nihil magis, quàm fallere, & decipere alium à viro bono sit alienum. Deceptionem enim, & circumventio hic non pro fraudulento venditoris consilio, quòd in proposito, intelligi debet, sed pro lectione, quæ re ipsa fit, & incurià contrahentium. Nam si interveniat evidens venditoris, vel emptoris dolus, redditur contractus venditionis tanquam bonæ fidei ipso iure nullus, l. Si dolo, c. de rescind. rita. Per hæc tolli videtur Differentia assignata, nam si quilibet vitare fraudem, & justum pretii licitatione contentus esse debet, quorsum id Ecclesiæ ut proprium ascribitur? Nec oportuit dicere Barbof. cum Innocentio Papa, Ecclesiæ in actibus suis fraudè adhibere non debet, sed Ecclesiæ & cunctis mortalibus dolus, & fraus fugienda est. V. Dom. Soto l. 6. de iust. 7. 3. art. 1. Antonin. par. 2. tit. 1. c. 16. Fachinaum l. 2. Controv. iur. c. 16. Palao de iust. commut. disp. 5. Less. c. 21. D. 4.